

Iisalmen resurssiviisauden toimintasuunnitelma/ lausunnon antaminen

Tekninen lautakunta 13.3.2018 § 54

Valmistelija: KierRe-hankkeen projektivastaava Mari Turunen, puh. 040 584 0803)

Taustaa

Resurssiviisaus on kykyä käyttää erilaisia resursseja, kuten luonnonvaroja, energiaa, tuotteita ja aikaa harkitusti ja hyvinvointia sekä kestävää kehitystä edistävällä tavalla. Hiilineutraalissa kaupungissa tuotetaan ilmastonmuutosta aiheuttavia kasvihuonekaasupäästöjä vain sen verran, kuin niitä pystytään sitomaan. Jätteenkäsittämässä kaupungissa toimitaan kiertotaloudessa, jossa materiaalit kiertävät. Kulutus perustuu omistamisen sijaan palveluiden käyttämiseen, kuten jakamiseen, vuokraamiseen ja kierrättämiseen. Kestävän kulutuksen tason kaupungissa kulutetaan luonnonvaroja maapallon kantokyvyn rajoissa.

Kuntalaissa (1 §) resurssiviisaus on sisällytetty suoraan osaksi kunnan perustehtävää: "Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla".

Ohjelman toteutus ja valmistelu

Vuoden 2017 alussa käynnistynyt kaksivuotinen KierRe-hanke (Kier-totalouden ja resurssiviisauden toteuttaminen Pohjois-Savossa) on vastannut Iisalmissa resurssiviisaustyön koordinoinnista. Hankkeen projektivastaava on koordinoinut vuoden 2017 aikana yhdessä kaupungin eri toimijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa resurssiviisausohjelman tavoitteiden laatimista ja työn kulkua. Työ aloitettiin 5.9.2017, jolloin järjestettiin aihetta koskeva sparraus- ja ideointityöpaja, johon kokoontui yhteensä 25 henkilöä niin kaupungilta kuin sidosryhmistäkin. Työ jatkui loka- ja joulukuun välisenä aikana teemakohtaisilla työpajoilla. Ohjelman tehtävänä on ollut osaltaan myös koota eri toimijoiden tulevia kiertotalouteen ja resurssiviisauteen tähtääviä hankkeita.

Kuntalaisilla on ollut mahdollisuus osallistua ohjelman ideointiin netissä toteutetun kuntalaiskyselyn ja Kulttuurikeskuksen aulassa olleen resurssiviisaus-infopisteen luona.

Ohjelma sisältää viisi teemaa, joiden sisällä on määritetty teemakohtaiset tavoitteet, toimenpiteet sekä mittarit vuosille 2018–2019, 2020–2025, 2030 ja 2050. Teemat ovat:

- Energiantuotanto ja kulutus

- Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne
- Kulutus ja materiaalikierrot
- Ruuan tuotanto ja kulutus
- Vedenkäyttö ja luonnonvedet.

Ohjelman toteuttamisen seuranta ja arviointi

Toimintasuunnitelmassa olevat toimenpiteet viedään vuosittain toimialojen toimenpideohjelmiin sekä talousarvioon. Keskeisille toimenpiteille luodaan strategiset tavoitteet ja mittarit, joiden toteutumisesta seurataan normaalina osana toimialan tavoiteseurantaa.

Tavoitteena on, että ohjelman tavoitteisiin sitoudutaan kaupunkikonsernin lisäksi koko kaupungissa. Tavoitteiden saavuttaminen vaatii laaja-alaista viestintää ja useiden eri toimijoiden kohtaamista. Ohjelmaa on mahdollista päivittää tarpeen mukaan esimerkiksi muuttuneiden lakien ja säädösten voimaantulon myötä.

Perustelut esitykselle

Resurssiviisaan, energiatehokkaan ja vähähiilisen toiminnan edistämällä saavutetaan merkittäviä kustannussäästöjä ja vähennetään aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä. Kiertotalouden edistäminen ja toteuttaminen luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille. Resurssiviisaustyöllä vahvistetaan paikallistaloutta ja elinkeinotoimintaa, joten vaikutukset yrityksiin ovat positiiviset. Työllä on positiivisia vaikutuksia myös kuntalaisiin, sillä työllä edistetään kestävästä hyvinvointia sekä hyvää luonnon ja elinympäristön tilaa.

Strategisten tavoitteiden arviointi (sis. yritysvaikutusten arvioinnin):

Yksi kaupunkistrategian arvoista on ympäristövastuullisuus, resurssiviisauden toimintasuunnitelma on erittäin hyvin linjassa tämän kanssa. Kiertotalouden edistäminen ja toteuttaminen luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille, lisäksi resurssiviisaustyöllä vahvistetaan paikallistaloutta ja elinkeinotoimintaa.

Lisätietona jaetaan:

- Iisalmen resurssiviisauden toimintasuunnitelma

Toimialajohtajan päätösehdotus:

Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että Iisalmen kaupunki hyväksyy resurssiviisauden toimenpidesuunnitelman ja sen toimenpiteiden toteuttamisen niin, että resurssiviisauden toimenpidesuunnitelman mukaiset toimenpiteet esitetään hyväksyttäväksi talousarvion ja investointisuunnitelman yhteydessä.

Lisäksi tekninen lautakunta pyytää Sivistys- ja hyvinvointilautakuntaa sekä Ylä-Savon jätehuoltolautakuntaa toimittamaan Mari Turuselle lausunnon resurssiviisauden toimenpidesuunnitelmasta. Tekninen lautakunta valtuuttaa Mari Turusen tekemään lausuntojen pohjalta

mahdolliset muutokset toimenpidesuunnitelmaan ennen asian viemistä kaupunginhallitukselle.

Päätös:

Tekninen lautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:

Ote Mari Turunen

Ote sivistys- ja hyvinvointilautakunta/ Kirsi-Tiina Ikonen ja Eija Sirviö

Ote Ylä-Savon jätehuoltolautakunta/ Terhi Lylyjärvi ja Sanna Rönkkö

Ote kaupunginhallitus/ Esa Laukkanen ja Marika Kauppinen

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta 12.6.2018 § 2

Jäteasiantuntijan päätösehdotus:

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta toteaa lausuntonaan, että suunnitelma on perusteellisesti valmisteltu ja lautakunnan alainen toiminta on huomioitu hyvin.

Päätös:

Projektipäällikkö Mari Turunen esitteli asiaa kokouksessa klo 17.05–17.20.

Ylä-Savon jätehuoltolautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:

Ote Mari Turunen

Ote kaupunginhallitus/ Esa Laukkanen ja Paula Kokkonen

Kaupunginhallitus 25.6.2018 § 170

Lisätietona jaetaan:

- Iisalmen resurssiviisauden toimintasuunnitelma

Toimintasuunnitelmassa käydyssä keskustelussa on tullut esiin vielä seuraavia seikkoja:

- Muovinkeräyksen edistäminen: tästä on myös jo valtuustoaloite, tätä työstää jätehuoltolautakunta eteenpäin, KierRe-hanke tekee yhteistyötä jätehuoltoviranomaisten ja – toimijoiden kanssa.

- Rakennusjätteen kierrätyksen edistämien: tästä on yritetty saada pilotti/kokeilu yhteistyössä Toimi-säätiön kanssa, mutta se kaatui rahoitusvaikeuksiin. Asiaa edistetään hankkeessa muilla keinoin.

- Mahdollisuus kierrättää jätettä asiakkaiden kesken jäteasemalla: selvitetään Ylä-Savon Jätehuolto oy:n kanssa mahdollisuutta kokeilla tuo/nouda-konttia jäteasemalle, johon asiakkaat voisivat jättää käyttökelpoisia tavaroita ja muut asiakkaat voisivat ottaa niitä itselleen maksutta

- Tulee huomioida kierrätyksen vaikutukset jätteen määriin ja niistä perittäviin maksuihin (esim. Riikinvoima)
- Selkeä tavoite lähiruuan käytön kasvulle
- Tärkeää tiedottaa suunnitelmasta: tästä tullaan tekemään mediatiedote ym., kunhan kaupunginhallitus on suunnitelman hyväksynyt.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää, että Iisalmen kaupunki hyväksyy resurssiviisauden toimenpidesuunnitelman ja sen toimenpiteiden toteuttamisen niin, että resurssiviisauden toimenpidesuunnitelman mukaiset toimenpiteet käsitellään talousarvion ja investointisuunnitelman yhteydessä.

Lisäksi tulee ottaa huomioon, että hankkeessa painotetaan erityisesti uuden paikallisen liiketoiminnan mahdollisuuksia ja tiedotustoimintaa.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:

Ote Mari Turunen

Ote sivistys- ja hyvinvointilautakunta/ Kirsi-Tiina Ikonen ja Eija Sirviö

Ote Ylä-Savon jätehuoltolautakunta/ Terhi Lylyjärvi ja Sanna Rönkkö